

Διεθνή σεμινάρια Ομάδων Εργασίας 2024

Πραγματοποιήθηκαν στο διάστημα 15-17 Φεβρουαρίου 2024, στην Αθήνα, τα Διεθνή Σεμινάρια των Ομάδων Εργασίας σε συνδιοργάνωση με τον Παγκύπριο Ιατρικό Σύλλογο.

Στο τριήμερο συνέδριο, που αποδείχτηκε απόλυτα επιτυχημένο, με τη συμμετοχή 2.000 περίπου συνέδρων, κάθε Ομάδα Εργασίας της ΕΚΕ παρουσίασε την επιστημονική και ερευνητική της δραστηριοποίηση καθώς και κάθε νέα επιστημονική εξέλιξη από την Ελλάδα και το εξωτερικό.

Ειδικές διαλέξεις για κάθε πεδίο της Καρδιολογίας, ανάδειξη εξειδικευμένων τεχνικών, διαδραστικά φροντιστήρια, παρουσιάσεις πρωτότυπων εφαρμογών που αφορούν και τους πολίτες, ενδιαφέρουσες ομιλίες για την εφαρμογή της τεχνητής νοημοσύνης στην καρδιαγγειακή ιατρική και πολλά άλλα αποτέλεσαν το περιεχόμενο του πολύπλευρου επιστημονικού προγράμματος των Σεμιναρίων των ΟΕ της ΕΚΕ.

Τα κύρια σημεία του επιστημονικού προγράμματος ανά Ομάδα Εργασίας

ΟΕ Επεμβατικής Καρδιολογίας

Η γνώση που αποκτήθηκε από τις τελευταίες επιστημονικές δημοσιεύσεις διευκολύνει στη λήψη τεκμηριωμένων αποφάσεων που αφορούν στην θεραπεία καρδιολογικών ασθενών.

Σημείο επιστημονικής αντιπαράθεσης με τους καρδιοχειρουργούς είναι εάν και κατά πόσον έχει θέση η αγγειοπλαστική (PCI) στην νόσο του στελέχους (LM). Η τελευταία μετανάλυση πέντε μελετών έδειξε μεσο-μακροπρόθεσμα μη κατωτερότητα της PCI έναντι του bypass (CABG) ως προς τα «σκληρά» καταληκτικά σημεία σε ασθενείς ενδιαμέσου κινδύνου. Με αυτά σαν δεδομένα είναι απαραίτητη η συμμετοχή και του ασθενούς στην επιλογή της

κατάλληλης θεραπευτικής μεθόδου, αν δηλαδή θα επιλέξει μια λιγότερο αιματηρή θεραπευτική μέθοδο (PCI) με τίμημα μεγαλύτερη πιθανότητα επανεπέμβασης.

Αυτό που σίγουρα έχει μεγάλη σημασία είναι η αντικειμενική και πλήρης πληροφόρηση του ασθενούς από την ομάδα καρδιάς (heartteam) καθώς επίσης, αν προκριθεί η PCI, να γίνει από έμπειρη ομάδα που να έχει διαθέσιμα τα απαραίτητα απεικονιστικά και άλλα υλικά.

Όσον αφορά την διαδερμική εμφύτευση βαλβίδας στην αορτή (TAVI), οι τελευταίες μελέτες ενισχύουν την θέση της ως αξιόπιστης θεραπευτικής επιλογής, ισότιμης της χειρουργικής. Συγκεκριμένα με την δεκαετή παρακολούθηση στην μελέτη NOTION και τα αποτελέσματα στους ενδιαμέσου κινδύνου ασθενείς (μελέτη SURTAVI) διαλύθηκαν και οι τελευταίες επιφυλάξεις για την αντοχή της και την καταλληλότητα στους ως άνω ασθενείς. Οι βελτιώσεις στα υλικά και στις τεχνικές εμφύτευσης σε συνδυασμό με την αύξηση της εμπειρίας των χειριστών μείωσε σημαντικά τις παραβαλβιδικές διαφυγές και την ανάγκη μόνιμης βηματοδότησης. Μόνο μελανό σημείο η δια-

θεσιμότητα της μεθόδου σε όσους την έχουν ανάγκη: μεγάλες λίστες αναμονής στα κρατικά Νοσοκομεία, λίαν υψηλό το κόστος στα ιδιωτικά.

Τέλος, το 2023 επανέκαμψε στο προσκήνιο η απονεύρωση των νεφρικών αρτηριών για την θεραπεία της υπέρτασης. Με την ορθολογικότερη επιλογή ασθενών και την βελτίωση στις τεχνικές εφαρμογής, «υπόσχεται» να συμβάλει στην καλύτερη ρύθμιση της υπέρτασης σε ένα αριθμό ασθενών, μικρό ποσοστιαία, μεγάλο όμως συνολικά, αν αναλογισθούμε πόσοι υποβάλλονται σε θεραπεία για υπέρταση.

ΟΕ Αγγειακών Εγκεφαλικών Επεισοδίων

Παρουσιάστηκαν τα τελευταία επιστημονικά δεδομένα σχετικά με την πρόληψη και τους παράγοντες κινδύνου για την εκδήλωση ενός Εγκεφαλικού Επεισοδίου. Περίπου το 1/10 από τα εγκεφαλικά επεισόδια είναι καρδιακής αιτιολογίας και το μεγαλύτερο ποσοστό αυτών θα μπορούσαν να είχαν προληφθεί με την κατάλληλη προληπτική θεραπεία και ρύθμιση των παραγώ-

ντων κινδύνου. Σε πολλές περιπτώσεις, η θέση του Καρδιολόγου δεν είναι μόνο στην πρόληψη του Εγκεφαλικού Επεισοδίου, αλλά και στη θεραπεία, είτε στην οξεία είτε στην απώτερη φάση εκδήλωσης. Εξειδικευμένοι Ιατροί από την ελληνική και διεθνή επιστημονική κοινότητα, ανέλυσαν τις τελευταίες θεραπευτικές τεχνικές σχετικές με την επείγουσα αντιμετώπιση -επεμβατική ή φαρμακευτική- του Εγκεφαλικού Επεισοδίου.

Επίσης, επιστήμονες με διεθνή εμπειρία ανέλυσαν την θέση του Καρδιολόγου στις μελλοντικές προοπτικές, στην πρόληψη και αντιμετώπιση του Εγκεφαλικού Επεισοδίου, αλλά και αποθεραπεία/αποκατάσταση ασθενών με Εγκεφαλικό Επεισόδιο.

Στο πρόγραμμα συμπεριλήφθηκε επίσης μία σειρά ειδικών διαδικτυακών Διαλέξεων από το Ηνωμένο Βασίλειο, την Ιταλία, την Γερμανία, την Πολωνία και τις ΗΠΑ, σε θέματα που αφορούν την Παγκόσμια και την Ελληνική Καρδιολογική κοινότητα, σχετικά με το Εγκεφαλικό Επεισόδιο. Συγκεκριμένα, παρουσιάστηκαν οι νέες εφαρμοσμένες οδηγίες της Αμερικανικής Καρδιολογικής Εταιρίας για την αντιμετώπιση της νόσου των καρωτίδων με αγγειοπλαστική και stent, οι νέοι ορισμοί για το Καρδιο-Εγκεφαλικό Σύνδρομο και τα νεότερα δεδομένα στην σύγκλιση του ωτίου του αριστερού κόλπου σε ασθενείς με Κολπική Μαρμαρυγή. Επιπλέον, παρουσιάστηκαν οι νεότερες τεχνικές Μηχανικής Θρομβεκτομής στο οξύ εγκεφαλικό επεισόδιο, καθώς και η εμπειρία από το εξωτερικό (Ην. Βασίλειο και Πολωνία) με την συμμετοχή εμπειρών Επεμβατικών Καρδιολόγων στη διενέργεια των επεμβάσεων αυτών, υπό την καθοδήγηση Επεμβατικών Νευροακτινολόγων. Τέλος, αναλύθηκαν και απαντήθηκαν τα καθημερινά ερωτήματα των Κλινικών Καρδιολόγων σχετικά με τους παράγοντες κινδύνου για εγκεφαλικό επεισόδιο και την αντιμετώπισή τους.

ΟΕ Απεικονιστικών Τεχνικών

Στο κλινικό φροντιστήριο για την αξονική τομογραφία καρδιάς αναπτύχθηκαν οι βασικές αρχές αξονικής τομογραφίας καρδιάς (πώς διενεργείται η εξέταση, πρωτόκολλα λήψης, προετοιμασία ασθενούς, ανατομία, ορολογία, συγγραφή πορίσματος) και η αξονική τομογραφία καρδιάς στην κλινική πράξη (ενδείξεις, κατευθυντήριες οδηγίες, μέτρηση ασβεστίου, αξονική τομογραφία πριν από TAVI).

Επίσης πραγματοποιήθηκε κλινικό φροντιστήριο για την μαγνητική τομογραφία καρδιάς. Εκεί αναπτύχθηκαν οι βασικές αρχές μαγνητικής τομογραφίας καρδιάς (πώς διενεργείται η εξέταση, πρωτόκολλα λήψης, προετοιμασία ασθενούς, ανατομία, ορολογία, συγγραφή πορίσματος) και η ανάλυση της αιμάτωσης του μυοκαρδίου με τη δυναμική μαγνητική τομογραφία καρδιάς - STRESS MRI.

Στο κλινικό φροντιστήριο πυρηνικής καρδιολογίας αναπτύχθηκαν οι βασικές αρχές και οι κλινικές ενδείξεις της πυρηνικής καρδιολογίας και έγινε επίδειξη και συζήτηση περιστατικών. Δέσποσαν επίσης οι διαλέξεις της V. Delgado, προέδρου του EACVI, πάνω στην εφαρμογή της τεχνητής νοημοσύνης στην καρδιολογία.

Τέλος, το Σάββατο 17/02/2024 παρουσιάστηκαν σε στρογγυλό τραπέζι τα νεότερα δεδομένα για την απεικόνιση στις μυοκαρδιοπάθειες και τη στεφανιαία νόσο.

ΟΕ Βαλβιδοπαθειών

Η θεματολογία της φετινής συνάντησης αφορούσε την διαγνωστική εκτίμηση των ασθενών με βαλβιδοπάθεια, τόσο μεικτής αιτιολογίας όσο και στα σύμπλοκα περιστατικά των βαλβιδοπαθειών. Η διαγνωστική προσέγγιση όλων αυτών των περιστατικών διενεργείται με όλες τις νέες υπερηχογραφικές τεχνικές αλλά και με την χρήση της αξονικής και μαγνητικής τομογραφίας όταν απαιτείται.

Ιδιαίτερη επίσης μνεία έγινε για τις βαλβιδοπάθειες σε ειδικούς πληθυσμούς όπως εγκυμονούσες και σε ογκολογικούς ασθενείς. Τόσο η διαγνωστική προσέγγιση όσο και η διαχείριση των ασθενών απαιτούν ειδικές γνώσεις και για τον λόγο αυτό τα ειδικά ιατρεία βαλβιδοπαθειών είναι απαραίτητα.

Επίσης εξειδικευμένα κέντρα απαιτούνται για την αποκατάσταση ασθενών που έχουν υποβληθεί σε διαδερμικές επεμβατικές θεραπείες που αφορούν βαλβιδοπάθειες.

Τονίστηκε ιδιαίτερα η επεμβατική αντιμετώπιση των ασθενών με σοβαρή συμπτωματική βαλβιδοπάθεια και αφορά όλες τις καρδιακές βαλβίδες. Βεβαίως η θέση του heart team για την σωστή επεμβατική αντιμετώπιση και την σωστή επιλογή της θεραπείας αποτελεί δύσκολη απόφαση και απαιτούνται εξειδικευμένες γνώσεις και εμπειρία με συνεργασία κλινικών καρδιολόγων, απεικονι-

στών, επεμβατικών καρδιολόγων και καρδιοχειρουργών.

Συζητήθηκαν προβληματισμοί για την κατάλληλη αντιπηκτική αγωγή σε ασθενείς με προσθετικές βαλβίδες καθώς και οι τρέχουσες αντιπαραθέσεις για την επιλογή του ασθενούς για TAVI σε μικρότερες ηλικίες <75 ετών και σε ασθενείς με δίπτυχη αορτική βαλβίδα.

ΟΕ Ηχωκαρδιολογίας

Στη θεματολογία κυριάρχησαν η διαστρωμάτωση του κινδύνου με την ηχωκαρδιογραφία στις μυοκαρδιοπάθειες, ηχω-προκλήσεις στις βαλβιδοπάθειες, η εισαγωγή των μελετών μυοκαρδιακής παραμόρφωσης και η χρήση της δυναμικής ηχωκαρδιογραφίας στην κλινική πράξη. Ιδιαίτερης αναφοράς χρήζει η συνεδρίαση για την «Επεμβατική» Διοισοφάγεια Ηχωκαρδιολογία, η οποία πλέον αποτελεί τα μάτια του επεμβατικού καρδιολόγου, η συνεδρίαση για τα όρια της ηχωκαρδιογραφίας και η συνεδρίαση για την παρακολούθηση ασθενών στο ιδιωτικό ιατρείο μετά την έξοδό τους από το Νοσοκομείο με την συμμετοχή ιδιωτών. Το επιστημονικό πρόγραμμα έκλεισε με το Διαγωνισμό 12 διμελών ομάδων ειδικευομένων από 24 νοσοκομεία της χώρας με γεωγραφική εκπροσώπηση και βράβευση των αρίστων.

Επιπλέον διεξήχθησαν όπως πάντα και οι συνεδριάσεις της Πρακτικής Εκπαίδευσης στην ηχωκαρδιογραφία με «How to do» σε τερματικούς σταθμούς πάνω στις βαλβιδοπάθειες, στις μυοκαρδιοπάθειες-παθήσεις περικαρδίου και στις συγγενείς καρδιοπάθειες και ειδικά φέτος διεξήχθη και μια δώρη συνεδρίαση με «hands on» απεικόνισης του προσθίου κατιόντα σε εθελοντές. Σε συνεργασία με το Ηχωκαρδιολογικό Εργαστήριο του Ωνασείου διεξήχθη η παρασυνοδριακή εκπαίδευση στην διοισοφάγεια ηχωκαρδιογραφία με χρήση προσομοιωτή (simulator).

ΟΕ Μυοκαρδιοπαθειών

Έγινε εκτεταμένη αναφορά στις κατευθυντήριες οδηγίες της Ευρωπαϊκής Καρδιολογικής Εταιρείας σχετικές με τις μυοκαρδιοπάθειες οι οποίες δημοσιεύθηκαν το 2023 και είναι οι πρώτες σχετικές με το συγκεκριμένο θέμα.

Επιπρόσθετα έγινε αναφορά στις εξελίξεις επί των περικαρδιακών συνδρόμων από τον πρόεδρο της Ομάδας Εργασίας Νόσων Περικαρδίου και

Μυοκαρδίου της Ευρωπαϊκής Καρδιολογικής Εταιρείας.

Ειδική αναφορά έγινε τέλος στο πεδίο της βασικής έρευνας και τις προοπτικές που ανοίγει στην κλινική καρδιολογία, καθώς και αναφορά σε εξελίξεις παθήσεων ιδιαίτερου κλινικού ενδιαφέροντος όπως η αμυλοείδωση, οι καναλοπάθειες και ο αιφνίδιος καρδιακός θάνατος μεταξύ άλλων, με διαλέξεις και επιλεγμένες κλινικές περιπτώσεις.

ΟΕ Καρδιοχειρουργικής

Στο επιστημονικό πρόγραμμα αναδείχθηκαν οι προκλήσεις της χειρουργικής της αορτικής βαλβίδας με «minimal access» επεμβάσεις, καθώς και σύμπλοκα προβλήματα ανευρύσματος αορτικής ρίζας και μικρού αορτικού δακτυλίου. Στη συνέχεια αναδείχτηκε το θέμα της TAVI και η σημασία της στενής συνεργασίας Καρδιολόγου και Καρδιοχειρουργού.

Η θωρακοσκοπική αντιμετώπιση βαλβιδοπαθειών, αλλά και η αντιμετώπισή τους στο αιμοδυναμικό εργαστήριο συζητήθηκαν ενδελεχώς, καθώς και το ιδιαίτερο ζήτημα της Ενδοκαρδίτιδας.

Το πρόγραμμα έκλεισε με τη Χειρουργική της Αορτής, όπου οι διακεκριμένοι ομιλητές κατάθεσαν την εμπειρία τους, σχετικά με τα βαρύτατα αυτά περιστατικά.

ΟΕ ΚΑΡΠΑ

Στο φετινό πρόγραμμα της ΟΕ ΚΑΡΠΑ & Εντατικής Θεραπείας περιλήφθηκαν ομιλίες που αφορούν τις αεροδιακομιδές καθώς και το έργο/συντονισμό του ΕΚΑΒ σε κλήσεις ανακοπής μέσω του αριθμού 166. Επιπρόσθετα έγινε αναφορά στο δίκτυο AED στην Ελλάδα αλλά και για την οργάνωση των αθλητικών δομών στην πρόληψη περιστατικών ανακοπής. Παράλληλα υπήρχε στρογγυλό τραπέζι για τη χρήση της τεχνολογίας αλλά και της τεχνητής νοημοσύνης στους αλγόριθμους ΚΑΡΠΑ και την πρόληψη/αντιμετώπιση περιστατικών ΚΑΡΠΑ. Η διάλεξη ήταν αφιερωμένη στην εκπαίδευση ενηλίκων στην ΚΑΡΠΑ και τις προκλήσεις που αυτή ενέχει.

ΟΕ Πρόληψης και Αποκατάστασης

Μια πολύ ενδιαφέρουσα συνεδρία ήταν αφιερωμένη στο Μεσογειακό τρόπο ζωής, που δεν αφορά μόνο τη διατροφή αλλά και πώς αυτός

οδηγεί σε μείωση του καρδιαγγειακού κινδύνου. Συζητήθηκαν συγκεκριμένα τα διατροφικά συστατικά που χαρακτηρίζουν τη μεσογειακή διατροφή αλλά και σχετικές μέθοδοι απώλειας βάρους, το θέμα του μεσημεριανού ύπνου, το αλκοόλ, τα οικογενειακά γεύματα και δειψίνα.

Τα νεότερα φάρμακα που στοχεύουν στις διαταραχές των λιπιδίων του αίματος ήταν το αντικείμενο μιας άλλης συνεδρίας, ενώ και το θέμα της διακοπής καπνίσματος συζητήθηκε εκτενώς αφού τα τελευταία χρόνια απασχολεί όλο και περισσότερο τους Έλληνες καρδιολόγους. Επιπλέον, μια ιδιαίτερη ανταλλαγή απόψεων πραγματοποιήθηκε σχετικά με τα εναλλακτικά προϊόντα καπνίσματος και τη θέση που πρέπει να έχουν στη μείωση του καρδιαγγειακού κινδύνου. Υπήρξαν ενδιαφέρουσες διαλέξεις που αφορούσαν τις διαφοροποιήσεις της καρδιάς στα δύο φύλα, τον γενετικό έλεγχο στις διαταραχές των λιπιδίων, την εναρμόνιση των σκορ πρόβλεψης του καρδιαγγειακού κινδύνου και τη βέλτιστη φαρμακευτική αγωγή και συμμόρφωση. Τέλος, ιδιαίτερος χρόνος αφιερώθηκε και στο θέμα της καρδιοαναπνευστικής δοκιμασίας κοπώσεως.

ΟΕ Ψηφιακής Καρδιολογίας

Οι εισηγήσεις στο Στρογγυλό Τραπέζι για τα ψηφιακά εργαλεία στην αρρυθμιολογία περιλάμβαναν νεότερα δεδομένα από την έρευνα για τις εμφυτεύσιμες καταγραφές στα κρυπτογενή αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, ψηφιακές πλατφόρμες στην αρρυθμιολογία και η σύνδεση με τους ασθενείς, πόσο μπορούμε να τα εμπιστευθούμε τα «smart watches» στην παρακολούθηση αρρυθμιών, τη συμβολή της τεχνητής νοημοσύνης από το ηλεκτροκαρδιογράφημα στην ηλεκτροφυσιολογική αίθουσα και την ψηφιακή καρδιολογία ως μέτρο ισότιμης πρόσβασης ασθενών που διαμένουν σε νησιωτικά συμπλέγματα.

Η καρδιολογία, όμως, εισήλθε ήδη στην καινοτόμο ψηφιακή εποχή των «In Silico» μελετών, που ήταν και το θέμα της κύριας διάλεξης, με τους Ψηφιακούς Διδύμους και την ανάπτυξη της εξατομικευμένης Ιατρικής.

Ιδιαίτερη συζήτηση ακόμη έγινε για την μεγάλη ψηφιακή πρόκληση της επόμενης ημέρας: του μεγάλου εγχειρήματος δημιουργίας εθνικού φακέλου ασθενή, ώστε να περιλαμβάνει, σε διασύνδεση με όλα τα Νοσοκομεία και τους φορείς

υγείας, το πλήρες ιστορικό του ασθενή, με τις νοσηλείες και τις εργαστηριακές εξετάσεις του, καθώς και τα πορίσματα μαζί με τα ψηφιακά αρχεία των ηλεκτροκαρδιογραφημάτων, των υπερηχοκαρδιογραφικών εικόνων, των στεφανιογραφιών, των αξονικών και μαγνητικών τομογραφιών κλπ. Με αυτό τον τρόπο υπάρχει η δυνατότητα των θεραπόντων ιατρών να έχουν ασφαλή και άμεση πρόσβαση στο πλήρες ιστορικό του ασθενή, ενώ δεν θα χρειάζεται πλέον οι ασθενείς να προσκομίζουν στους γιατρούς τους έγγραφα από το ιστορικό τους.

Επιπλέον, παρουσιάστηκε και συζητήθηκε η εμπειρία για τον καρδιολογικό φάκελο ασθενή από τα Νοσοκομεία στα οποία ήδη βρίσκεται σε λειτουργία. Θα γίνει ακόμη συζήτηση για το τι πρέπει να αλλάξει στην ηλεκτρονική συνταγογράφηση, αλλά και για τις προκλήσεις της άυλης συνταγογράφησης.

Στο στρογγυλό τραπέζι για τις εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης στην καρδιολογία θα συζητηθεί η συμβολή της στην ηκχωκαρδιολογία, στο αιμοδυναμικό εργαστήριο, στη διαμόρφωση του καρδιαγγειακού κινδύνου, όπως επίσης και ο ρόλος της στις επιστημονικές δημοσιεύσεις.

Στο στρογγυλό τραπέζι για τις ψηφιακές πλατφόρμες στην καρδιολογία συζητήθηκε τέλος η συμβολή τους στην παρακολούθηση ασθενών, το πρόγραμμα Incareheart, αλλά και οι εφαρμογές της ψηφιακής υγείας στους ασθενείς με οξύ στεφανιαίο επεισόδιο.

ΟΕ Ηλεκτροφυσιολογίας/Βηματοδότησης

Η θεματολογία της Ηλεκτροφυσιολογικής Ημερίδας περιλάμβανε μια ποικιλία χρήσιμων διαγνωστικών και θεραπευτικών προσεγγίσεων με φάρμακα, συσκευές διαχείρισης ρυθμού και ενδοκαρδιακές καταλύσεις αρρυθμιογόνων εσπιών ασθενών με ή χωρίς καρδιακή ανεπάρκεια. Αυτά στα πλαίσια τόσο της βελτίωσης της ποιότητας ζωής, όσο και παράτασης αυτής των αντίστοιχων καρδιοπαθών.

Ανακοινώθηκαν οι κυριότερες εξελίξεις στη βηματοδότηση με έμφαση στις νέες τεχνικές βηματοδότησης που περιλαμβάνουν τη βηματοδότηση του συστήματος αγωγής, τη βηματοδότηση χωρίς ηλεκτρόδια και τους εμφυτεύσιμους υποδόριους και εξωαγγειακούς απινιδωτές. Να ση-

μειωθεί ότι στη χώρα μας εφαρμόζονται όλες οι παρακάτω τεχνικές που εξελίσσονται διαρκώς.

Διαρκώς εξελίσσεται και η κρίσιμη για τους ασθενείς διαστρωμάτωση του αρρυθμικού κινδύνου. Παρουσιάστηκαν όλες οι νεότερες τεχνικές και μελέτες που θα αυξήσουν την αποτελεσματικότητα των θεραπευτικών μας αποφάσεων που αποσκοπούν στην μείωση του αρρυθμικού κινδύνου.

Παρουσιάστηκαν οι ενδείξεις και κλινικές καταστάσεις που πρέπει να οδηγούν τον κλινικό καρδιολόγο στην υιοθέτηση επεμβατικών μεθόδων αντιμετώπισης των κοιλιακών αρρυθμιών, ενώ συγχρόνως αναλύθηκαν και οι σύγχρονες μέθοδοι ανατομικής και ηλεκτρικής απεικόνισης των κοιλιακών ταχυκαρδιών που αναμένεται να συμβάλλουν στην αύξηση της αποτελεσματικότητας της κατάλυσης των κοιλιακών ταχυκαρδιών.

Επίσης έγιναν τρεις ξεχωριστές συνεδρίες:

1. Ερευνητικές δραστηριότητες στον χώρο της Ηλεκτροφυσιολογίας συμπεριλαμβάνοντας τέτοιες από νεότερα μέλη της ΟΕ ΗΦΕ/Βηματοδότησης της ΕΚΕ.

2. Joint Session με ISHNE (διάλεξη για την αναίμακτη ηλεκτροκαρδιογραφία από τον καθηγητή Platonov).

3. Joint Session με EHRA (εφαρμογές του Pulse Field Ablation στην αντιμετώπιση της κολπικής μαρμαρυγής από Αθήνα και Βέλγιο).

ΟΕ Συγγενών Καρδιοπαθειών Ενηλίκων, Πνευμονικής Υπέρτασης και Παιδοκαρδιολογίας

Στα Διεθνή Σεμινάρια των ΟΕ της ΕΚΕ, από την ΟΕ των Συγγενών Καρδιοπαθειών Ενηλίκων, Πνευμονικής Υπέρτασης και Παιδοκαρδιολογίας, οι ανακοινώσεις της ομάδας βασίστηκαν σε νέα δεδομένα μέσα από την παρουσίαση κλινικών περιστατικών.

Προσεγγίστηκε η κατάλληλη διαχείριση των ασθενών με συγγενείς καρδιοπάθειες και η αναγκαιότητα παρακολούθησής τους στα ειδικά κέντρα. Στον τομέα της Πνευμονικής Υπέρτασης δόθηκε έμφαση στην έγκαιρη αντιμετώπιση της νόσου.

Ανακοινώθηκαν αλγόριθμοι έγκαιρης διάγνωσης και παραπομπής στα ειδικά κέντρα Πνευμονικής Υπέρτασης, οι οποίοι θα είναι αναρτημένοι

στην ιστοσελίδα της ΕΚΕ. Θα δίνεται η δυνατότητα της εκτίμησης της υπερηχοκαρδιογραφικής πιθανότητας για ύπαρξη πνευμονικής υπέρτασης και μέσα από βήματα αλγορίθμου θα αναδεικνύεται η αναγκαιότητα παραπομπής ασθενούς με υποψία πνευμονικής αρτηριακής υπέρτασης ή με ιστορικό πνευμονικής εμβολής σε ειδικό κέντρο. Οι αλγόριθμοι βασίστηκαν στις κατευθυντήριες οδηγίες και έχουν στόχο την έγκαιρη διάγνωση της Πνευμονικής Αρτηριακής Υπέρτασης και της Χρόνιας Θρομβοεμβολικής Πνευμονικής Υπέρτασης.

ΟΕ Αρτηριακής Υπέρτασης

Η Αρτηριακή Υπέρταση αποτελεί την πιο συχνή χρόνια νόσο στον πληθυσμό των ενηλίκων και έναν από τους πιο σημαντικούς παράγοντες κινδύνου για την εμφάνιση στεφανιαίας νόσου, αγγειακών εγκεφαλικών επεισοδίων, καρδιακής ανεπάρκειας, αρρυθμιών και κατ' επέκταση αιφνιδίου θανάτου.

Η Ομάδα Εργασίας Αρτηριακής Υπέρτασης στοχεύει στη βελτίωση της αντιμετώπισης της υπέρτασης και την αποτελεσματικότερη πρόληψη των καρδιαγγειακών νοσημάτων μέσω της καλύτερης εκπαίδευσης των γιατρών. Στο πλαίσιο του φετινού συνεδρίου της ΕΚΕ παρουσιάστηκαν όλοι οι σύγχρονοι προβληματισμοί και οι θεραπευτικές εξελίξεις στην διαχείριση του υπερτασικού ασθενούς. Συγκεκριμένα παρουσιάστηκαν οι τελευταίες οδηγίες για την αντιμετώπιση του υπερτασικού ασθενούς με βάση τα τελευταία επιστημονικά δεδομένα και μελέτες. Αποτυπώθηκε η σημασία της επίτευξης των θεραπευτικών στόχων της αρτηριακής πίεσης και παρουσιάστηκε η αντίστοιχη θεραπευτική αντιμετώπιση στα διαφορετικά προφίλ υπερτασικών. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη διαχείριση υπερτασικών ασθενών με καρδιακή ανεπάρκεια με διατηρημένο κλάσμα εξώθησης, πληθυσμός ιδιαίτερα συχνός στα Καρδιολογικά Εξωτερικά Ιατρεία που συχνά ξεφεύγει της διάγνωσης και υποθεραπεύεται. Επίσης, αναλύθηκαν δεδομένα και μελέτες που αφορούν την υπέρταση σε πληθυσμούς με συγκεκριμένα και ευαίσθητα χαρακτηριστικά όπως παχυσαρκία, σακχαρώδη διαβήτη, εγκυμοσύνη, εμμηνόπαυση. Συζητήθηκαν διεξοδικά μη φαρμακευτικές παρεμβάσεις στην αντιμετώπιση της υπέρτασης όπως και η θέση της καρδιακής φυσικής αποκα-

τάστασης και άσκησης σε αυτούς αλλά και επεμβατικές θεραπείες που έχουν ένδειξη σε συγκεκριμένες ομάδες ασθενών με ανθεκτική υπέρταση.

Τέλος παρουσιάστηκε και η ερευνητική δραστηριότητα των μελών της ομάδας η οποία περιλάμβανε πλούσιο έργο σε σημαντικά διεθνούς κύρους περιοδικά.

ΟΕ Καρδιακής Ανεπάρκειας

Η πρώτη συνεδρίαση του επιστημονικού προγράμματος της ΟΕ Καρδιακής Ανεπάρκειας ήταν αφιερωμένη σε ειδικές υπο-ομάδες ασθενών και τη θεραπευτική τους αντιμετώπιση όπως οι γυναίκες, οι υπερήλικες, οι παχύσαρκοι και οι ασθενείς που παρουσιάζουν μυοκαρδιακή ανάρρωση. Στη δεύτερη συνεδρίαση παρουσιάστηκαν ενδιαφέροντα περιστατικά από 7 Νοσοκομεία της Αθήνας και της περιφέρειας. Ένα επίκαιρο debate σχετικά με τη σοβαρή ανεπάρκεια τριγλώχινας και τη χειρουργική ή διαδερμική θεραπεία ακολούθησε για να δώσει τη σκυτάλη στο ρόλο δύο σημαντικών απεικονιστικών τεχνικών στην καρδιακή ανεπάρκεια, την υπερηχοκαρδιογραφία και τη μαγνητική τομογραφία καρδιάς. Συζητήθηκαν επίσης καινοτόμες διαδερμικές θεραπείες για την αντιμετώπιση της αναδιαμόρφωσης της αριστερής κοιλίας, την ανεπάρκεια της μιτροειδούς και την αποσυμφόρηση της αριστερής κοιλίας. Ένα ενδιαφέρον τραπέζι ακολούθησε σχετικά με τη θεραπεία της μιτοχονδριακής δυσλειτουργίας, τη μυοκαρδιακή ίνωση, τη συμφόρηση και τη φαρμακογενετική. Διάλεξη και κριτική ανάλυση των αιτίων μη εφαρμογής στην καθημερινή κλινική πράξη των κατευθυντήριων οδηγιών για την Καρδιακή Ανεπάρκεια και συζήτηση σχετικά με το θέμα αυτό προέκυψε με το πέρας της εισήγησης του Καθηγητή και Διευθυντή της Β' Καρδιολογικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Γεράσιμου Φιλιππάτου. Ακολούθησε ενδιαφέρον τραπέζι που αφορά το ρόλο της ηλεκτροφυσιολογίας στην καρδιακή ανεπάρκεια και δυναμικό debate σχετικά με το ρόλο της Ενδοαρτικής Αντλίας έναντι του ECMO στην καρδιογενή καταπληξία. Τέλος, νέοι σε ηλικία καρδιολόγοι, παρουσίασαν πρωτοποριακές μελέτες από το τελευταίο συνέδριο της Αμερικανικής Εταιρείας.

Η συνεδρίαση της ομάδας εργασίας έκλεισε με την παρουσίαση 2 Πανελλήνιων καταγραφικών

μελετών σχετικά α) με την καρδιακή ανεπάρκεια τελικού σταδίου και β) σχετικά με την οξεία καρδιακή ανεπάρκεια.

ΟΕ Νέων Καρδιολόγων

Το επιστημονικό πρόγραμμα της ΟΕ Νέων Καρδιολόγων ήταν πλούσιο και παρέμεινε πιστό στους 3 θεμελιώδεις άξονες της Ομάδας. Την εξωστρέφεια, την παροχή ευκαιριών σε όλα τα μέλη για ενεργό συμμετοχή στις δραστηριότητες της ΕΚΕ, την ενίσχυση της εκπαίδευσης των ειδικευομένων και νέων καρδιολόγων αλλά και την ανάδειξη προβλημάτων στην εκπαίδευση και την επαγγελματική τους πορεία. Έτσι, το highlight του Joint Session ήταν με την κοινότητα νέων της Ευρωπαϊκής Καρδιολογικής Εταιρείας (ESC) όπου ζητηθήκαν φλέγοντα ζητήματα κατά την κλινική άσκηση της καρδιολογίας, όπως το bullying και τα φαινόμενα σεξισμού, τα ελλείμματα στην εκπαιδευτική διαδικασία και οι σύγχρονες προκλήσεις στη σχέση ιατρού ασθενούς. Μαζική υπήρξε για ακόμη μία φορά η συμμετοχή στην υποβολή κλινικών περιστατικών. Παρουσιάστηκαν τα 8 καλύτερα με διαδραστική συμμετοχή του κοινού και ανάδειξη του καλύτερου εξ αυτών για βράβευση. Το πρόγραμμα έκλεισε με ένα πρωτοποριακό tutorial για αποφυγή λαθών σε βασικές καρδιολογικές δεξιότητες.